

Senat je sprejel predlog za vezno vojaško službo

Predlog pride zdaj na debato v poslanski zbornici. Senat je tudi odglasoval, da ima predsednik pravico zapleniti tovarne, če bi se njih lastniki protivili sodelovati pri delu za obrambo dežele.

Washington, D. C., 28. avg. — Senat je v 150 letih je senat Zed. sprejel predlog, da se v državah vpelje obvezna ali polovna vojaška služba tudi v tujini. Predlog zahteva, da se morajo registrirati vsi vojaški vojaški službo, ki so stari 21. leto in še niso dosegli 31 let. Registrirati morajo vsi, državljani in ne-državlani. Kdo bo pa poklican vojakom, bo odločil rekrutni svet.

Predlog je bil v senatu 15 dni, se je debatiralo o njem. Predlog je poslan v poslansko zbornico, kjer se obeta tudi mnogo. 50 demokratov in osem republikancev je glasovalo za predlog. Proti sta glasovala republikanec Donahy, republikanec Taft, republikanec. Predlog je glasovalo 17 demokra-

Predsednik Roosevelt se ne strinja s tem, da bi bil letalski oddelek pod enim poveljstvom

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je kandidata Wendell L. Willkieja, naj bi se deželno zračno silo pod eno kodo, to je letalski oddelek, ki ga ima mornarica, potem oni, ki ga ima vojska. Kot je sistem sedaj, letalski zračna sila pod tremi različnimi poveljstvi. Predsednik Roosevelt o tej Willkievi sugestiji je rekel Roosevelt, da bo vojska sila lahko uspešno delovala pod tem sistemom. Vendar stvar pa je, da deluje

AMERIŠKA LADJA JE IZ NEVARNIH VODA

New York. — Ameriška vojaška transportna ladja "Ameri- Legion", ki vozi okrog 900 vojakov iz Evrope, je srečno vplula nevarne evropske vode. Vlada je napeto čakala, da bo ladja iz Evrope, zlasti odkar je nemška vlada napovedala, da bo ladja ameriški vladi, da ni govorna, če bo ladja zadela kakšno mino.

900 milj od ameriškega obala sta se pridružila ladji dva ameriška rušilca, ki bosta kot sprejemstvo norveški prin-

Kako se registrirajo bolni

Če oseb nas je že vprašalo, kako se bodo registrirali oni, ki so bolni in na kakšen način ne morejo zapustiti hiše ali postelje, postava zahteva, da se mora vsak bolnik osebno registrirati na bolnišnici in dati tam odtise svojih prstov.

Takim v pojasnilo naj velja opomba: Kdor je tako bolan, da misli, da do 26. decembra, mora biti registracija končana, ne bo mogel na pošto, ne bo mogel o tem postarja v va- jem mestu. Ta bo potem od- prišla na bolnišnico ali v bolnišnici.

NAJNOVEJŠE VESTI

BUCHAREST, 28. avg. — Vesti, ki pa niso še uradno potrjene, zatrjujejo, da je poslala Rusija romunski vladi svari- lo, da bo ruska armada vko- rakala v Romunijo, ako bo kralj Karol odstopil kolidar- ozemlja Ogrski ali Bolgariji. Rusija pravi, da bo prisiljena storiti ta korak v svojo last- no obrambo.

BERNE, Švica, 29. avg. — Pier- re Laval, ministrski podpred- sednik francoske vlade, je odšel v Pariz, kjer bo vprašal nemško provincialno vlado za dovoljenje, če sme vlada ge- nerala Petaina napraviti spremembo pri kabinetskih članih.

LONDON, 29. avg. — Današnja noč so izvajali Nemci nad Londonom najdaljši napad, odkar traja vojna. Vso noč so nemška letala brnela nad Londonom in metala bombe. Več kot sedem ur so Nemci širili smrt in razdejavanje po Londonu. Šele ob štirih zju- traj so svarilne sirene nazna- njale, da je sovražnik odle- tel. Pa tudi po drugih krajih Anglije so Nemci napadali. Vlada še ni izdala poročila o škodi, ki so jo napravile nem- ške bombe, toda sodi se, da so bile žrtve ogromne.

KENTON, O. — Charlie Brown, Star 48 let, prepuščenec s čebulo, je bil danes osmič za- det od strele. Vozil se je na truku, ko je udarila vanj strela. Ljudje so ga našli ne- zavestnega in ga naglo odpel-jali k zdravniku, ki je rekel, da bo Brown živel. Prej je bil Brown že sedemkrat za- det od strele.

WASHINGTON, 28. avgusta. — V novi municijni tovarni, ki jo bodo pričeli zidati v teku 30 dni blizu Ravenna, O., bo dobilo delo 4,500 oseb. Vlada je tukaj kupila 21,000 akrov zemlje. Tovarno bo obrato- vala Atlas Powder Co. iz Wilmingtona, Del. Izdelovalni bodo municijo za armado Ze- dinjenih držav. Tovarna bo stala \$14,215,000 in bo izgo- tovljena v 10 mesecih.

BERLIN, 29. avg. — Vlada pri- zna, da je v sinočnjem napad- u angleških bombnikov, pa- dla ena bomba v središče Ber- lina, ubila 11 oseb in porušila več poslopj.

V bolnišnici

Frank Kosec Jr. iz 5714 Bon- na Ave., se nahaja v Woman's bolnišnici, kjer je srečno prestal operacijo. Prijatelji ga lahko obiščejo.

6,000,000 simpatičarjev komunizma, fašizma in nacizma je v Zed. državah

Washington. — Kongresnik Dies, ki preiskuje za kongres aktivnosti protiameriških ele- mentov v tej deželi, je poslal predsedniku Rooseveltu in kan- didatu Willkieju pisma, v katerih ju prosi, da pomagata le- galno zatreti vse politične or- ganizacije, ki so pod nadzor- stvom inozemskih vlad, vključno komunistično stranko in nem- ško-ameriški bund.

V pismu na predsednika Roosevelta bo priložil imena oseb, katere je predsednik Roosevelt nastavljal v "visoke vladne službe" in za katere so dokazi na rokah, da so poma- gali raznim elementom v pro- pagandi proti ameriški vladi.

Slabo je začel

Odvetnik Irvin Milner je dobil zadnjo soboto svojo od- vetniško diplomu. V terek je pa že imel prvi slučaj pred sodnijo. Pa mislite, da je bil tega vesel? Kaj še! Zagovarjat je namreč moral samega sebe. Policist ga je namreč zalogil, ker se ni ustvil na cestnem križišču in se je pri tem zaletel v nek drug avto. Sodnik je odgo- dil zahtevanje in naročil od- vetniku, naj do tedaj dobro preštudira postave, ko bo nastopil v svojem prvem slučaju pred sodnikom.

Francija je odprla pot da se napada Žide

Vichy, Francija. — Franco- ska vlada je preklicala postavo, ki zabranjuje časopisom napa- dati kako osebo radi vere. Vzro- ki tega koraka niso bili poja- snjeni, toda splošno se sodi, da je to prvi uradni korak vlade proti židom. Kljub tej postavi je francosko časopisje zadnje čase napadalo židovski kapitali- stični vpliv na biveše francoske vlade.

NI PRIČAKOVAL VEČJE PLAČE

Kansas City. — Myron V. Cox je bil že dolgo let uslužben pri mestu. Te dni so mu povedali, da bo povišan v službi za vod- nega komisarja in da bo dobival še enkrat večjo plačo kot zdaj. Ob tej novici je Cox smedel in zdravnik ga je poslal v bolnišni- co.

Prvorojenka

Pri družini znanega gostilni- čarja Tino Modica, 6025 St. Clair Ave. se je oglasila teta štokljka, ki je pustila za spomin- zalo hčerko prvorojenko. Mati in dete se dobro počutita v Mt. Si- nai bolnišnici. Dekliško ime ma- tere je bilo Agnes Germ. Naše čestitke!

Poroka

V soboto 31. avgusta se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebo- vzete na Holmes Ave. ob desetih gđ. Mary Trepal, hčerka Mr. in Mrs. Frank Trepal iz 723 E. 156th St. in Mr. Edward Milner iz 15801 Grovewood Ave. Prija- telji so vabljeni, da se udeležijo poročne maše. Vse najboljše v novem stanu!

Zadušnica

Jutri ob sedmih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za po- kojno Jennie Klavs v spomin 6. obletnice njene smrti.

Izgubljena očala

Na Addison Rd. so bila najde- na očala. Kdor jih je izgubil, jih lahko dobi nazaj, če se oglasi na 1117 E. 63rd St.

Madjari so napadli Romunsko

Strokovnih delavcev bo primanjkovalo drugo leto

Chicago. — Ameriška zveza inženirjev za orodje, je izdala statistiko, v kateri trdi, da bo drugo leto primanjkovalo naj- manj 1,000,000 strokovno na- obraženih delavcev, ki znajo delati načrte za orodje, ali ki znajo obratovati stroje. Toliko več delavcev se bo potrebovalo namreč za izvrševanje načrta za narodno obrambo.

Ford R. Lamb, tajnik te or- ganizacije je izračunal, da se bo potrebovalo 110,800 inženir-jev za orodje, 408,800 izdelo- valcev orodja in modelov in 741,000 izučnih mehanikov.

Vzrok pomanjkanja teh de- lavcev je to, ker se jih ni izučilo vzporedno z razvojem stroja, dalje, ker so unije nasprotova- le, da bi industrije jemale na delo vajence in je zastala indu- strijska treninga v času depre- sije.

Rusija in Nemčija zbirata čete ob svojih mejah

Bucharest. — Zadnje čase se je politično ozračje nad Balka- nom zopet zastrlo s črnimi obla- ci. Razna poročila zatrjujejo, da zbirata Rusija in Nemčija voja- štvo na mejah. Hitler je baje ojačal svoj oarmado na vzhodu na 100 divizij, kar je nekako 1,500,000 vojakov. Iz severne Ro- munije se pa poroča, da se po- ničuje ruske divizije v nove po- stojanke skozi Besarabijo in se- verno Bukovino. Nihče pa ne ve, je to zbiranje čet radi napeto- sti med Ogrsko in Romunsko, ali se kaj krha med Nemčijo in Ru- sijo.

Poroka

V soboto 31. avgusta se bosta poročila ob devetih zjutraj v cerkvi sv. Petra na Superior Ave. in 17. cesti Mr. Jos. H. Po- točar, sin dobro poznane druž- ine Mr. in Mrs. Frank Potočar, 1543 E. 45th St. in gđ. Leona Reinmann iz E. 33. ceste. Sorod- niki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši. Mlade- mu paru želimo vse najboljše v novem stanu.

Program v knjižnici

V terek večer se je vršil lep program v javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave., ki je bil pod vodstvom učiteljice Mrs. Fisher. Na programu so bile premikajoče slike in petje. Mrs. Fisher se toplo zahvaljuje za šte- vilen obisk.

Hitler se na vse načine trudi, da bi odvrnil krizo od Balkana ker je to v njegov lastni interes, do- kler je v vojni z Anglijo.

Bucharest, 28. avg. — Vlada je izdala uradno poročilo, da je neko ogrsko bojno letalo metalo bombe in obstreljavalo rumunski zrakoplovni pristan pri Satu- Mare na Sedmograškem. Ro- munska protizračna baterija je ogrsko letalo sklatila na tla.

Dalje dolži romunska vlada Madjarsko, da so njena letala v več slučajih zadnje čase prilete- la nad romunsko ozemlje, kljub ostremu protestu v Budapešti. Ogrska letala so metala letake, katerih vsebina je bila pisana proti Romunski.

V svojem letovišču, v hribih nad Salzburgom, je igral Adolf Hitler danes vlogo posredovalca. V avdijenci je sprejel italijan- skega zunanjega ministra Ciana, kateremu je povedal, da na vsak način želi ohraniti v tem času mir na Balkanu.

Grof Ciano se je potem odpe- ljal v letalu na Dunaj, v sprem- stvu nemškega zunanjega mini- stra von Ribbentropa. Tukaj se bodo pričela jutri pogajanja med zastopniki štirih držav, to je Nemčijo, Italijo, Madjarsko in Romunsko. Prav za prav bodo pogajanja samo med Romunsko in Madjarsko radi Transilvani- je, ki jo zahteva Madjarska, a Ribbentrop in Ciano bosta samo držala palico nad romunskimi in madjarskimi zastopniki, da se bodo lažje "sporazumeli."

Zedinjene države in Kanada sta šli vneto na delo za skupno obrambo obrežja

Ottawa, Kanada. — Prvi ko- rak za obrambo severnega ame- riškega obrežja, v čemer sode- lujeta Kanada in Zed. države bo, da se utrdi obrežje ob Kanadi in Novi Fundlandiji. Skupni obram- ben odbor obeh držav je to skle- nil po dveh zaporednih sejah. Z nadaljnjimi sejami se bo pa pre- nehalo, dokler si člani tega od- bora ne ogledajo tega obrežja in na mestu vidijo, kaj bi bilo po- trebno storiti, da se ojači obram- ba atlantskega obrežja.

Člani obrambenega odbora, v katerem so zastopniki armade,

mornarice in letalstva obeh dr- žav, se bodo danes odpravili iz Ottawe in si bodo ogledali vso dolžino kanadskega obrežja in onega v Novi Fundlandiji. Ve- činoma si bodo ogledovali lego obrežja iz letal. Prihodnje zase- danje odbora se vrši 9. septem- bra v Washingtonu. Obe vladi bosta dobili poročilo tega odbora v roke do 15. septembra, nakar se bo takoj pričelo za utrjeva- njem obrežja. Članom ameriške- ga odbora načeljuje newyorški župan La Guardia.

Slikovne predstave

Sinočnja slikovna predstava na Grdinovem vrtu je bila zopet dobro obiskana. Poleg drugih smo videli tam tudi msgr. Fir- sa, župnika hrvatske cerkve sv. Nikolaja v družbi Mr. Hranilo- viča in Davidoviča. Iz Euclida so bili Mr. in Mrs. James Rotar ter Mr. in Mrs. Segulin. To je bila zadnja predstava letos na vrtu. O bodočih predstavah bo poročal Mr. Grdina v pondelj- kovi številki.

Nov grob

Danes zjutraj je preminila Sophie Zivanev, rodom Srbki- nja, stanujoča na 14605 Darwin Ave. Pogreb ima v oskrbi Au- gust F. Svetek. Podrobnosti ju- tri.

TAKA KAZEN PA NI PRENAPAČNA!

Joseph Stravarace, star 21 let, je bil pred sodnikom, ker je razbijal šipe pri kopališč- nem poslopju v Gordon parku. Bilo jih je pet fantov, ki so se postavili v gotovo razdaljo pred poslopje in začeli s kame- njem praktcirati metanje zo- ge. Kadar je šipa zažvenketa- la, je bil metalec pohvaljen. Menda ja! Pa jih je zalotil stražnik. Kot bi treščilo med nje, so zbežali. Stražnik je re- kel, kot oni, ki je kose našel: "Dva sta mi ušla, enega pa zdaj lovim." Toda poznal jih je in naznanil.

Stravarace je bil najstarejši in je "potegnil" največjo ka- zen: 30 dni ričeta in \$500 kaz- ni. Sodnik mu je pa to kazni odpustil, naložil mu je pa dru- go, ki bo najbrže precej zale- gla. Vsak dan skozi en mesec se mora namreč javiti pri os- krbniku kopališča, ki mu da potrebno orodje in fant mora dve uri na dan čistiti okrog ko- pališča, v soboto pa ves dan. To bo trajalo en cel mesec. Drugi "igralci zože" bodo pa plačali po \$9.00 za šipe, toda staršem je naročeno, da si mo- rajo fantički ta denar sami za- služiti.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue

Published daily except Sundays and Holidays

Cleveland, Ohio

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 204 Thurs., Aug. 29, 1940

BESEDA IZ NARODA

Koncert pevskega zbora Glasbene Matice

V nedeljo, dne 8. septembra ob pol osmi uri zvečer se vrši prvi koncert Glasbene Matice v auditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Pevski zbor Glasbene Matice šteje sedaj 67 pevcev in pevk, ki se marljivo vežbajo, da podajo občinstvu na tem koncertu v umetniški obliki najlepše kar Slovenci imamo, to je našo pesem. Pevski zbor Glasbene Matice je razdeljen takole: 22 sopranov, 17 altov, 14 tenorjev in 14 basistov. Lahko torej sami razvidite, da je možnost pripraviti zanimiv program s takšnim velikim zborom.

Na sporedu tega prvega koncerta je največ narodnih pesmi, ki so prirejene v umetniško-glasbeni harmonizaciji od naših najboljših skladateljev. Da pa zadovoljimo vse, so tudi na programu dela iz glasbene literature svetovnega slovesa, kakor ženski četverpesev iz opere "Evgenij Onjegin," arija iz "Pikovke dame," sekstet iz opere "Cavalleria Rusticana."

Ko boste slišali narodne pesmi, kot jih bo podala Glasbena Matica, se vam bo zdelo, da so to najlepše umetne pesmi, kajti izvajale se bodo četvero, petero in nekatere tudi osmeroglasno v umetniške prednašanje. Razlika med umetno pesmijo in našo narodno — artistično prirejen — je le ta, da vam bodo šle takoj od srca. Saj so pač zložili besede in melodijo za narodne pesmi vaši pradedje, torej so vaše in zato, ker so vaše, jih pridite poslušati.

Marsikdaj pridejo na skušnjo naši podporni in ustanovni člani, da se prepričajo o napredku pevskega zbora Glasbene Matice. Vselej se bere zadovoljstvo na njih obrazih, ko vidijo resno delo pevskega zbora in ko slišijo naše lepe pesmi v tako močnem zboru. Pevci in pevke pa se tudi vključijo v to delo, da jim popolneje pripravijo koncert Glasbene Matice. Oni se ne vežbajo za sebe. Učijo se zato, da pripravijo vam nekaj užitekpolnih trenutkov, da tako spoznamo, kako mnogo lepih biserov imamo v narodnem zakladu, to je v naši pesmi. Nagradite jih s tem, da boste napolnili dvorano v nedeljo zvečer.

Sedeži za ta koncert so vsi rezervirani. Cena sedežem je: 50c, 75c in \$1.00. Vstopnice dobite v predprodaji pri članih Glasbene Matice in pri Mrs. Makovec.

Dajte poguma Glasbeni Matici za nadaljni razvoj in podprite z udeležbo slovensko petje in slovensko pesem.

Anton Šubelj.

Mladinski pevski zbor na Holmes Ave.

Komur je kaj za obstoj mladinskega pevskega zbora na Holmes Ave. in želi, da se naša mladina še nadalje vadi slovenske pesmi, je nujno prošnja, da se udeleži seje, ki se vrši v petek takoj po pevski vaji.

Ne pozabite, da brez sodelovanja staršev ne moremo nadaljevati. Stavimo vsak svojo dolžnost in breme bo lažje za vse. Torej, da se vidimo v petek 30. avgusta zvečer v navadnih prostorih.

I. Kapelj, preds.

—Pod voz je padel 27 letni delavec v železnarni v Storah Sivka Rudolf, doma iz Laške vasi pri Teharjih. Kolesa so šla preko njega in mu zlomila roko in nogo ter mu prizadejala hude notranje poškodbe.

Ves dan je padal dež

Vremenski preroki nam vedno oznanjajo vreme v naprej. Večkrat se jim posreči, večkrat tudi ne. Če bi se našel prerok, da bi za gotovo naznanil, kakšno bo vreme tu in tam, bi bil tak prerok zelo slaven, lahko bi mu rekli "nadprerok." Mi smo kukavki v nedeljo jutraj v Cleveland Plain Dealer, pa ni bilo rečeno, da bo prav ves dan padal dež. Vremenski preroki so nas pustili na cedilu in ves dan smo preživeli v upanju, da bo dež nehal in da bo ljubko sonce vsaj malo pokukalo skozi mokre oblake, gledali smo in čakali zaman. Vreme je bilo odloženo, mislim v pogodbi s farmarji za celi dan dež, da bi tako farmarji v nedeljo ničesar ne zamudili radi dežja. Ne vem v kakšni zadregi je bila božja previdnost, ko je prihajalo do nje toliko nasprotujočih si prošelj. Vsi tisti, ki so vse priredili za vrtno veselico, so iz srca želeli, da bi sijalo gorko sončice. Uslušani so bili farmarji, katerih je tisoče in tisoče več. Vsi drugi so se morali vdati mokri usodi.

Stara skušnja pa tudi nekaj velja. Mesec avgust je že precej muhat, včasih pritiska vročina, ki tako izziva vihar in ploho, včasih pa se spremeni v jesen in dežuje ves dan. Tak je bil dan zadnje nedelje. Saj še nismo pozabili, kako nas je namočilo v Puritas Springs parku pred par leti. Zato smo se za zadnjo nedeljo pred njim zavarovali, da ni mogel do nas. Ko se je šlo za to, kje da se bo vršil naš letni shod, sem rekel: "Dobimo prostor, ki bo odgovarjal za vsako vreme, naj sije sonce ali naj pada dež." Tak prostor smo res tudi dobili in to nas je rešilo občutne izgube na tem kar je bilo pripravljeno za veliki narodni dan.

Vključ temu, da je od devete ure dopoldan naprej padal dež ves dan, se je vršil naš katoliški dan z sijajnim programom pri lepi udeležbi vselega ljudstva. Če bi bili naši ljudje le vedeli, da je ta prostor tako idealen in komoden tudi v deževnem vremenu, bi se bilo odzvalo še več ljudi. Hvala iskrena pa vsem, ki so se bili kljub temu odzvali, četudi niso vedeli da je bil prostor tak kakoršen je za v deževnem vremenu. Ne mrmranje, marveč začudene opazke so se slišale rekoč: "Takega idealnega prostora za shode pa še nisem videl!" Da smo bili kjerkoli drugje na vrtu, bi bilo na tak dan vse samo škoda in zguba. Toda prostor nam je pripomogel, da smo skupili ali prodali listkov za pivo v vsoti \$359.00. Pri tem se je pa ljudstvo veselo sedelo pri mizah zares veselilo in razgovarjalo, kakor je to navada v stari domovini na enakih shodih.

Med tem so nastopali govorniki in pevska društva in ostali čas vporabili za veseli ples — kdo se je zmenil za dež? — Nihe! Prostor je tako idealen, da ko se pripelžete z avtomobilom in pridete do tega poslopja, stopite kar pod streho. Poslopje je vsestransko moderno v vsej popolnosti za take prilike. Znotraj v velikem prostoru so mize in stoli. Vse naokrog so velika okna iz stekla, da izgleda kakor da se nahajate zunaj na prostem. Pri tem je poslopje tudi visoko in znotraj lepo z svetilkami okrašeno. V tem prostoru se podobne veselice vršijo lahko tudi pozimi. Ta vrt je redno v akciji vsako soboto in vsako nedeljo večer brez prestanka.

To, o poslopiju sem omenil radi tega, ker bi kdo mogoče utegnil reči, da je to tuje in neznan in da iščemo drugod, nego doma, pri svojih. Toda skušnja nas je naučila in mi vemo,

da je treba ljudi zavarovati napram neugodnemu vremenu, na drugi strani je treba pa tudi zavarovati organizacijo, za katero je prireditev prirejena, da ne pade radi vremena v preobčutno škodo.

Marsikateri je rekel: Tak prostor bi morali imeti Slovenci za sebe! To je resnica, za toliko društev, fara in drugih ustanov, bi morali Slovenci imeti tak idealen prostor, da bi se ne vračali iz piknikov vsi za prazen in vsi mokri, če je dež. Migledamo za par dolarjev, da manj plačamo, za to pa ne smemo pričakovati, da bi imeli idealnih in komodnih prostorov kakor je ta. Vendar pa ni cena za tak prostor pretirana za najemnino. Za navadni, ne preveč obljubljeni piknik je cena \$40.00, drugače pa \$45.00. V poslopiju je plin za kuhanje, topla voda in peči z vsem namiznim orodjem. Na tem mestu se vršijo tudi med tednom pogosti banketi. Ta prostor bi morali Slovenci lastovati! O tem naj bi napisal še kdo drugi, cela naselbina naj bi se zavzela, da bi si osvojila tako imeničen prostor, ki je tudi na prodaj. Tako bi imeli enkrat zares nekaj vrednega. Vse zemlje je 85 akrov, veliko gozda in zelene trate za žogometne in druge mladinske športne prireditve. Vse to pa je tu in tako blizu doma, pred pragom, obenem pa je, kakor da se nahaja kje daleč proč od mestnega ropota. Kar je res je res.

Iskrena zahvala vsem, ki ste se odzvali tej prireditvi, ki bi, če bi se bili ustrašili dežja, škodili blagajni združenih društev Najsvetjerega Imena. Hvala preč. duhovnikom vseh štirih župnij, ki so se vsi odzvali in prisostvovali. Tako častnim gostom govornikom: preč. gg. Rev. Gabriel Russu za slovenski in Brother John Perkotu, S. M. za govor v angleščini. Hvala pevskim zborom fare sv. Kristine pod vodstvom Mrs. Gerl in Marije Vnebovzete pod vodstvom Mr. M. Rakarja za lepe pesmi. Gotovo smo vsi navdušeni in veseli poslušati združene godbenike obeh fara sv. Lovrenca in sv. Vida, ki so pod kapelnikom Mr. Fr. Bečajem tako navdušeno izvajali vsele komade. Za velik trud in delo, ki so ga vršile v kuhinji se ne moremo nikoli dovolj zahvaliti našemu ženstvu. Prav tako pa možje, ki so vršili delo pri pi-jaci. Vsi ti so že več časa poprej hodili na seje in tratili svoj čas, plačila pa taki nikoli ne prejmejo. Naj jim bo vsaj srčno priznanje.

Na vsak način moram omeniti, da je bil zelo naklonjen pomagati tudi Mr. Louis Erste, kot nadzornik vseh točilnic in sploh povsod, ker ima v tem do-bre skušnje. Fantje so se odzvali zelo požrtvovalno. Mr. Gornik iz Giddings Rd., je skrbel za časopisno reklamo v angleških listih, dr. Opaškar je imel v oskrbi športni urad, vendar mu je dež to delo olajšal, pa drugi, dr. Opaškar. Možem in ženam, fantom in dekletom iz vseh štirih fara, vsem iskrena zahvala za toliko naklonjenost. Še na neke delavce ne smem pozabiti, to so oni, ki so skrbeli za parkiranje avtomobilov, to so edini, ki se niso mogli izogniti dežju. Naravnost hvala le vredno so se pa pokazale kuharice z jestvinami v veliki in svetli kuhinji, kjer so se tudi počutile zadovoljne in vesele. Štrukeljčki iz kuhinje fare sv. Lovrenca so bili kakor iz medu in masla. In bobi iz fare sv. Kristine, kdo bi ne pohvalil, kakor mesna jedila drugih. Kuhinja je bila čisto demokratična v vseh ozirih. Naravnost hvala vrenu je pa to, ker so se med seboj tako lepo razumele in skupno delovale naše žene in dekleta. Sedaj se je to izvršilo že v drugič na skupni taki prireditvi. Dal Bog dočakati še večkrat. Finančnega uspeha ne moremo pričakovati, lahko pa rečemo, da smo bili obvaro-

Če verjamete al' pa ne

Na snubitvi (Nadaljevanje)

Po kratkem presledku je pa zopet pozvedoval: "Koliko je pa stara Hribernikova hči?" "Skoraj mojih let." "Ali zna kaj?" "O da, cel katekizem do zadnjega zakramenta." "Tega ne mislim," se je zavani velike zgube. Dobiček pa je moralen, ko vidimo, da je narod v takem vremenu posetil ta slovenski katoliški dan.

A. G., predsednik odbora za prireditve.

Angleška Vzhodna Indija

V angleški Vzhodni Indiji vlada pogosto lakota, ki terja skupno z nalezljivimi boleznimi milijone človeških življenj. Vzroki lakote v Indiji doslej v Evropi še niso bili dovolj znani. Pripisovati jih je treba predvsem slabim letinam riža, ki je glavni živež Indov. Slabe letine se vrste zaradi pogoste suše. Pridelovanje riža zahteva pogost dež.

Podnebje v Indiji je treba deliti v tri letne dobe: od oktobra do marca je nekoliko hladnejše, od aprila do junija je toplo, od julija do septembra pa je doba deževja, ki ga prinašajo monsumi, to so vetrovi, ki pihajo z Indijskega morja. Prav od te deževne dobe pa je odvisno kakšna bo letina riža. Včas se zgodi da monsumi, ki prinašajo morskno vlago, ne segajo dovolj globoko v Indijo, in zato nastane suša, ki uniči riž. Suši sledi vselej kakor po pravilu lakota. Vremenslovlje je zdaj že tako napredovalo, da lahko napovedujemo vnaprej, ali bo v Indiji suho leto.

Lakota v Indiji zavzema navadno velik obseg. Terja milijone žrtev. Pogosto bi jo lahko preprečili, če bi uradi ob pravem času priskrbeli dovolj živeža. Tako je leta 1866 umrlo za lakoto v Indiji sedem in pol milijona ljudi. V letih 1873 in 1874 je lakota v Bengaliji ogrozila nad 15 milijonov ljudi. Tedaj so se še o pravem času zganili in posrečilo se jim je preprečiti najhujšo nesrečo. V letih 1876 in 1877 je pa kljub vsem prizadevanjem umrlo za lakoto skoro poldrug milijon ljudi.

Leta 1899 se je pridružila lakoti še druga šiba božja, strašna kolera, ki je terjala mnogo žrtev še naslednje leto. Med svetovno vojno so bile prva leta obilne letine riža, leta 1918 pa ni bilo monsumovega deževja in nastopila je strašna lakota. Že oktobra tistega leta je umrlo 4-krat več ljudi kakor v navadnih letih, novembra pa so umrli zaradi gladi že več kakor trije milijoni ljudi. Na dan je umrlo novembra po 107,000 ljudi od lakote. Razen tega je pa še treba upoštevati, da ti podatki ne obsegajo vsega prebivalstva Indije, temveč le približno osem desetlin. Skupno je umrlo v letih 1918 in 1919 od lakote deset in pol milijona ljudi. To je približno toliko, kolikor je zahtevala svetovna vojna vseh žrtev skupaj. V desetih dneh novembra leta 1918 je umrlo v Indiji toliko ljudi od gladi, kolikor je Angležev padlo v vseh štirih letih med svetovno vojno na bojišču.

Najbolj je kosila smrt v velikih mestih, ker so se lakoti pridružile še nalezljive bolezni. Od tedaj tudi izhaja silno nazadovanje rojstev. Domnevajo da se je lakota leta 1918 tako silno razširila zato, ker so Angleži imeli preveč skrbi z vojno in se niso mogli zanimati toliko za indijsko prebivalstvo, in zaradi tega mu niso mogli pomagati z živili in zdravniško pomočjo.

smejal Poljšak. "Ali se me na gospodinjstvo?" "Tako kot so vajeni pri bernikovi hiši, že. Si mi pač sami ogledati." "Nimam nobenega poroka. Le tako vprašam, ker se toliko slišal o dekletu." Dekle se je premeteno ljalo pred se. Prišli so do vseh hiš v vasi.

"Sedaj pa moram stopiti li," je reklo dekle, "sicer imeli ljudje kaj govoriti. Lepo se zahvaljujem. Tudi na hribu, ona bela hiša, Hribernikovih."

"Na svidenje," je rekel šak, "toda prosim te, ne ničesar doma, o čemer si morala pot." "Le brez skrbi, nisem na čenča. Z Bogom!"

Deklica je krenila po ski stezi. Poljšak je pa kolesljem h gostilni. Tja je mislil vedno znano svojo popotno tovaršico. Kle mu je bilo izredno znano, novno je rekel sam pri sebi: "Rad bi vedel, ali mi bolj všeč kot dekla. Na ne gledam; Bog ve, če me snubil še danes za deklo, s hčerjo nič ne opravi." Poljšak je dal pri kro konja izpreči in spravil jo potem je naročil majhen zek. Mudilo pa se mu je prej.

Čez pol ure je že prišel Hribernikovo hišo. Tam prijazno sprejet, toda ravno kupčijo ni bilo. Kor tudi ne s kako drugo, ni imel ničesar na prodaj. Šak si je ogledal živino v tu je bilo vse snažno in lepšem redu. V hlevu v Poljšak zopet dekle, se je prej vozil. Bila je v vsakdanji obleki in tudi v tej lepa. Prijatelj je pozdravila in je potegla ročno nadaljevala svojo. Tu pa tam je povedala ko razsodne opazke o da se je Poljšak kar čudno bernik je povabil Poljšak koso, kar je ta hvaljeval. Sedli so kmalu za mizo. Poljšak je napeto pričakoval, da se prikažejo. Prišla so tri po številu, stih od kakih petnajstih let. Napravile so dega kmeta dober vtis, no najstarejša, toda v no dekle se ni dala noben merjati. Čez nekaj časa šla tudi ta. Ugnila se je nadela bel predpasnik, litvi so čvrsto zajeli. Na dekla je nosila na mizi tem se je obnašala tako v no in pripravno, da jo je šak rad opazoval. Vse vedenje mu je vedno bilo jalo; bila je čvrsta in pa vendar ne preglasna. Je glas kot ptiček in roki no kot stroj. Druga dekla kar izginila vpiroci nje. Čal je vedno znova skri-glede tja gori proti njej, korkrat je ona to opazila malo zardela in povesila mizni prt. — Poljšak je napravil sam pri sebi sklo, se odšli vsi iz sobe. Bernik je ostal sam s svojo. Poljšak se je na gl-presedal na stolu, begal in požiral sline, slednjega je opogumil:

"Hribernik, prošnja do vas?" "Kar povejte!" "Ali bi mi ne mogli de-je dekle?" "Mojo dekle, staro Re-mu vam bo pa ta?" "Ne, ne! Ne stare, do, ki je nosila na mizo, ste jo klicali."

"A, Jerico!" se je star, "za kaj bi jo pa ne, "Poročil bi se rad z njo. "A tako!" Po daljšem moru je stari dejal: "Nimam nič proti temu. Je všeč, pa še Jerico samo, šajite, če vas mara. Poljšak je bil svobodno voljo. Poljšak bom noter."

(Dalje prihodnjil)

Hitler je že davno metal oči na Norveško

Sved Per Nystrom je spisal knjigo, v kateri trdi, da je imel Hitler že leta 1936 izgotovljen načrt za invazijo na Dansko in Norveško. S tem je torej pobita trditev Hitlerja, da je planil v Norveško in Dansko samo zato, ker sta to nameravala napraviti Francija in Anglija, da bi odtod napadli Nemčijo.

Po zatrdilu Mr. Nystroma je imel Hitler v načrtu, da obkoli Anglijo in za to podjetje so bile neobhodno potrebne točke v Danski in Norveški, odkoder bi izvajal pohode na Anglijo.

Leta 1936 so bili ti načrti že tako izpopolnjeni v vseh podrobnostih, da je general von Blomber že svetoval začetni z iskanjem pripravnih torišč. Naprosil je torej norveško vlado, naj mu dovoli križariti "za zabavo" s svojo jahto po norveških vodah. Norveška vlada, nič hudega sluteč, mu je v to privolila. General Blomber je tako dospel z dvajsetimi visokimi vojaškimi prvaki v norveško pristanišče Narvik, dasi izrecno ni vprašal, če sme pristati tukaj. Od tega časa so nemške ladje podvzemale sistematične izlete po norveških vodah.

Spomladi leta 1937 sta pluli dve lahki nemški križarki v tesni med Haugesundom in Karmoyavom in to brez norveškega pilota. Tako dobro so v tem času že Nemci poznali norveške vode. Nobena tuja ladja ne more mimo nevarnih pečin tukaj skozi, ako je ne vodi kak izurjen norveški pilot.

V letu 1938 so Nemci postavili obsežno pristanišče pri Murwiku, na svojem severnem obrežju. Na vsem obrežju, med Murwikom in Holdnasom so pa postavili obsežne barake za vojaštvo. Vse to se je pripravljalo, da bo tukaj stalo vojaštvo in transporti za pohod preko Baltijskega morja v Norveško.

Od zgodnje pomladi do pozne jeseni leta 1938 je vršila nemška mornarica svoje vežbe v škandinavskih vodah. Ko je bilo nekega jesenskega dne morje posebno viharo, se je zatekla nemška križarka Koeln v Aalesund. Kmalu je dospela tje še nemška križarka Leipzig. Ko je norveška vlada protestirala radi tega obiska, so se Nemci izgovarjali, da je prišla križarka Leipzig na pomoč Koelnu. Ta izgovor je bil pa kaj jalov, ker dokazalo se je, da je bila križarka Koeln že odplula na morje, ko je dospela Leipzig tje.

Tako je poznal Hitler, ko je prišel čas za invazijo, do ptičice natanko vse dansko in norveško obrežje. Vedel je, kam naj pošlje ladje in kam zračno silo. Zato mu je pa tudi šlo vse kot namazano, ko je zapovedal napad.

Seve, pri vsem tem je bila pa na delu v Norveški in Danski nemška propaganda, ki je v odločilnem trenutku odprla nemškimi četam na stečaj vrata.

Kaj je ves ta čas delala angleška tajna policija, se ne ve. Če bi ne bili Angleži spali, bi bili lahko videli, kaj pripravlja Hitler okrog njih. Če bi bili Angleži malce bolj nagli, bi bil danes evropski položaj precej drugačen in Hitler bi jim ne preštevajl danes kosti in jim hodil trkat z bombami na vrata v sam London. Zato ni čuda, da so se Angležem Nemci smejali, ko so hoteli za njimi v Norveško in kazali na Chamberlaina češ, da je "zamudil bus." Anglija to svojo zamudo zdaj drago plačuje.

Prvi koncert

Prerajena, ali bolje rečeno: novorojena "Glasbena matica" bo priredila v nedeljo 8. septembra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. svoj prvi koncert. Pevovodja, g. Anton Šubelj, je izbral za ta koncert, s katerim se bo predstavila "Glasbena matica" narodu, večinoma same narodne pesmi. Kolikor je razvidno iz programa, bo ta koncert nekaj posebnega. Od "Glasbene matice" mnogo pričakujemo, ker vemo, da nam lahko mnogo da s takim učiteljem kot je Tone Šubelj. Zato pa tem radovedneje pričakujemo ta prvi koncert. Pričakuje se, da bo dvorana nabito polna. Vstopnice se že dobe v predprodaji. Sezite po njih!

Tujezemske časopisje upoštevajo

V Zedinjenih državah izhaja danes nekako en tisoč časopisov, ki se tiskajo v raznih tujezemskih jezikih, torej ne v angleškem, ki je uradni jezik te dežele. In menda je bilo zdaj prvič, da se je vlada obrnila na te časopise in jih prosila za sodelovanje pri registraciji nedržavljanov. Vlada ve, da se nahaja v deželi še prva generacija, ki je dospela v to deželo in da ta generacija še vedno čita v pretežni večini časopise, ki so pisani v njih materinščini. Vlada tudi ve, da je edni način, če hoče tem starejšim naseljencem tolmačiti postave in drugo, ki mora biti tolmačen, potom tega časopisja.

Vsi smo se radi odzvali in priobčili vse, kar nam je bilo poslanega. Poslati smo morali dotične številke, v katerih so bile priobčene vladne objave v Washington. In da niso to v Washingtonu metal v koš, nam priča lepo pismo od ravnatelja, Mr. Earl G. Harrisona, ki načeljuje tej registraciji, in ki se lepo zahvaljuje za sodelovanje. Mi smo pa tudi Mr. Harrisonu pisali, da kar se tiče naših Slovencev bodo 100% izvršili svojo dolžnost.

Pe nemákoma isivirakhu K. Maya

pa slutnja ne bo uresničila in da boš še mnogo let živel na zemlji, pa če bi kedaj umrl in če zvem za tvojo poslednjo voljo, mi bo najsvetejša dolžnost, da jo bom do pičice izpolnil.”

“In če bi bilo tudi težko, zelo težko in nevarno, kar bi ti naročal?”

“Tega Winnetou ne govori resno! Pošlji me v smrt pa bom šel!”

“Vem, Charli! Za mene bi skočil smrti v žrelo! In storil boš tudi, za kar te prosim. Le ti si močen dovolj, da izvršiš mojo poslednjo željo.

Ali se še spominjaš, da sva nekoč govorila o bogastvu, ti stikrat, ko te še nisem tako dobro poznal?”

“Da! Zelo dobro se še spominjam.”

“Poznal sem ti stikrat na glas, da morebiti vendarle drugače misliš nego govoriš. Zlato je imelo veliko vrednost za tebe. Ali sem prav povedal?”

“Vsaj čisto zmotil se nisi,” sem priznal.

“In danes —? Danes mi boš povedal resnico —.”

“Vsak beli človek pozna vrednost zlata in denarja. Ne hrepenim pa po mrtvih zakladih in po uživanju. Prava sreča temelji le na zakladih srca in duše.”

“Vedel sem, da boš tako odgovoril.

Poznam mesta v gorah, kjer leži zlato v žilah, v nuggetih in v prahu. Le eno samo mesto bi ti pokazal, pa bi bil bogat, zelo bogat človek. Toda ne bil bi več — srečen. Dobri, modri Manitou te ni ustvaril za bogastvo, tvoje krepko telo, tvoja duša je ustvarjena za druge, boljše dobrine. Mož si in moč moraš ostati, zato ti nikdar nisem povedal, kje leži zlato. Si radi tega jezen na mene?”

“Ne!”

Resnico sem povedal. Moj najboljši prijatelj je bil, smrti je gledal v oko, svojo poslednjo voljo mi je zaupal — kako bi mu naj v takem trenutku pokazal pohlep po zlatu, pa če bi tudi hlepel po njem?

“In vendar boš videl zlato, mnogo zlata —!” je nadaljeval.

“Tisto zlato ni za tebe!

Ko bom umrl, pojdi h grobu mojega očeta, saj veš, kje leži. Na zapadni strani grobnice kopljí in našel boš oporoko svojega Winnetoua, ki stikrat ne bo več pri tebi. Zapisal sem svoje želje, izvršil jih boš.”

S solzami v očeh sem povedal:

“Moja beseda je prisega. Stori bom, kar mi naročaš. Nobene nevarnosti, tudi smrti se ne bom ustrašil.”

“Hvala ti!

Gotova sva. Ura napada se bliža. Boja pa ne bom preživel. Posloviva se, moj ljubi ljubi Charli —! Dobri Manitou naj ti povrne, kar si mi storil! Toliko, [neskončno mnogo si] moral —! Sam ne veš, koliko —.

Vse si mi bil v življenju —.

Moje srce čuti, česar beseda ne more povedati —.

Ne jokajva —! Moža sva.

Pokopljí me v gorovju Gros Ventre na bregu Metsur Riverja! Na mojem konju in z vsem mojim orožjem, tudi z mojo srebrno puško, ki ne sme priti nobene tuje roke!

In ko se povrneš med ljudi ki te od njih nobeden ne bo taklo zelo ljubil, kakor te ljubim jaz, — pa misli včasí na svojega prijatelja in brata Winnetoua, ki te danes blagoslavlja ker si mu ti bil blgoslov.”

Položil mi je roko na glavo in, Indianec —. S silo je premagoval jok.

Z obema rokama sem se gokenil, ga pritisnil na srce in zaihtel.

(Dalje prihodnjič)

Osem sivih lam, deset črnih lam, veliko kostanjevorijskih in pisanih in temnorjavih lam sem videl zvečer, sedeč na svojem konju, v neki izsušeni strugi reke. To je bila čreda starega Huinaja. Ena izmed lam, črn samec, belega lica, tenkih uhljev, ki je iz radovednosti strigla z njimi, se je prav boječe približala.

"Ne bojte se, gospod. Moje lame so krotke," je dejal Huinaj, ki jo je tiho opazoval.

Rdeča ruta, ki sem jo imel v krogu vratu, je lamo posebno zanimala.

"Lame so hudomušne," je dejal pastir.

Nekaj samic je še bolj boječe pristopilo. Zdelo se je, ko da se niti ne dotikajo prašnih, rjavovijoličastih tal struge.

Mislil sem: Ali bodo buhale?

"Pomazale vas bodo, gospod. . . Pazite, naravnost v obraz pljuvajo. . ."

Naglo sem se obrnil, da bi se branil. Tiho pihanje in sikanje se je oglašalo skozi ostrino zob.

"Oni samec z belim obrazom je. Hej!"

Zavihtel sem z rdečo ruto.

Ko da bi treščilo mednje, so se lame obrnile in kar zbesnele po ravnini, ki je bila polna zelene trave.

"Prestrašili ste jih, gospod. Zdaj bodo bežale vso noč."

Kakšen pogled na te lame, ki so se razpršile vsaksebi! Okrogli hrbti so drevili, debela volna je frfotala po ozračju, pametni uhlji so trepetali. Tu na planoti, sredi golih vrhov brez pravih potov ni bilo ne krav ne konj in ne oslov.

Stari Huinaj je vzel kamen in ga privezal na fračo.

"Pusti. . ."

Toda on je zadegal kamen v lame.

Lame so bežale, bežale vse preplašene, ko da bi jih strašilo

Silnim nalivom je slečil na milijone dolarjev škoda na Ly Beach, Charleston.

Vojvoda Windsor posreduje urada na Bahamah, vojvodinja Windsor. Ob

tuljenje burje, ki privihra izza visokih gora na zahodu. Starec v svojih alpargatosih je tekel za njimi . . . Čez čas so bili vsi v Pircacoralu — nepremično, ko iz kamna.

"Juri bom zaklal samca, ki vas je opljuval, gospod."

"Zakaj pa?"

"Da boste imeli lamovo meso."

"Nikakor tega!"

Sonce je bilo zašlo. Nebo Pume se je bilo pobarvalo modrordeče, da je bilo ko ustnice mrliča. Lame so se začele hahljati. To je bilo naglo, slabotno sikanje. Z velikimi očmi so buljile v Huinaja. Odšel je v svojo kočo iz slame in ilovice, ki j stala onkraj poti, ki prekrži Abra-Pampo in prihaja z Cochimoce in vodi v Arus-Mayo.

"Zdaj nimamo nobenega mesa več, gospod."

"A jaz sem mislil, da sploh ne jeste mesa."

"S čim pa naj bi se preživljali, gospod," je vprašal Huinaj in se je zazrl v moje oči.

"Da pijete mate, koruzno pivo in koko . . ."

"Saj nisem iz rodu Coyev!"

*

Drugi dan, zarana zjutraj, ko je bil še mrak in ko so v pustih gozdovih bližnjega hriba začeli žvrgoleti ptiči, smo bili v Pircacoralu. Lame so čepele na tleh in venomer žvečile šope zelenih listov koke.

"Katero?" je vprašala Huinajeva žena, mršava, nečedna ženska.

"Beloglavo," je odvrnil pastir.

Uluva je zavihtel konopec. Vrv se je ovila krog tilnika izbrane živali. Druge so vzdrtete in se stisnile skupaj.

Spet in spet so doživljale grozotni prizor. Kadarkoli je ljudem pošlo meso, so si izbrali žrtev iz vrst lam. Vse zmedene so začele tedaj lame tiho, bridko ječati.

"Pusti jo! Zakaj jo boš pa ubil?" sem mu dejal.

dil še strašen vihar v Georgiji in Sode. Slika nam kaže razdejanje, k

odpisuje uradne listine, ko je bil z
Zaprisega se je vršila v mestu
tež priliki so se vršile tudi velike

“Mesa nimamo več, gospod. Saj ni greh ubiti žival, če jo potrebuješ za hrano.”

Zvezala sta lamo, ki je imela lepo, belo čelo. Lama je bila kaj močan samec dolge, mehke dlake. Huinaj je nabrusil nož ob kamnu, ki je ležal na tleh.

Lame so trepetale, ko so gledale starega pastirja, ki je pušчал toplo, rdečo kri iz vratu žrtve.

Ulua je brenil z nogo v divje ječanje, ki ni moglo prenehati.

Že je Huinaj zasadil klino svojega noža globoko v žival. Iznenada je odnehal, strmeč z izbuljenimi očmi v tla.

“Videl sem pašo — mamo.”

“Ali res? je zajeceljala žena.

“Prav natančno . . .”

Pastir in Ulua sta prebledela. Lama so ječale dalje. Veter je odnašal stokanje v daljave.

“Kako . . .”

“Kakor da je prišla, da mi izpuli nož . . .”

ena je moledovala: “Pusti.”

Uluša pa: “Vzemimo drugo lamo, oče!”

Toda pastirja je omamila pijanost krvi. Žival je ponosno kriknila, se povzpela kvišku, planila mogočno naprej. Huinaju je pljusnil curek vroče krvi v obraz.

V smrtni grozi so lame preskočile obzidje. Tekle so pred sovražnikom.

To noč ni nihče spal. Huinaj je sodel, ko da bi težko delal. Njegova žena je čepela v temi in žvečila listje koka. Ulua je šepetal: “Kaj boš pa zdaj, oče? Zaklal si ga, njega, ki je bil oče vse črede!”

“Lame so pašave,” je mislil Huinaj in zaprl oči, pričakujoč spanca.

*

“Le kaj je to, da vse lame poginejo?” je vprašala neka starica iz Huarija, ki je znala razlagati razne skrivnosti. S koščnimi rokami je metala karte iz izpraševala usodo:

UFS

South Carolini, kjer je povzročila ga je povročil vihar v Fol-

UFS

aprisežen ob nastopu guvernera Nassau. Desno na sliki pa je slavnosti.

"Vse bodo poginile . . . ni po-moči . . . zaklal si tistega, ki je razmnoževal čredo: bil je ljub-ljenec paše . . ."

Mladički so kmalu poginili, zboleli so, zapuščeni so bili, po-padali so po nežni, zeleni travi in niso več vstali.

Nekega večera je prišla žena iz Huarija, vsa koščena, bakre-norčeda, skoraj ji je bilo že de-vetdeset let. Vrtela je preslico in dejala Huinaju:

"Tudi ti moraš odtod. Paša-mama, naša mati zemlja te nič več ne mara."

"Zakaj . . ."

"Tako je pač . . ."

Še enkrat je povprašala listje koka in prerokovalá po načinih Inkov. Niti ena lama ni ostala od one črede črnih, sivih, rjavih in lisastih lam. Koča je ostala vsa osamljena v gorah. V oni beli noči so se odpravili Huinaj in njegovi na pot na drugo, dalj-no goro. Molče so romali. Opol-noči so naleteli na čredo črnih lam. Huinaja je bilo groza. Ulua je poklical živali. A te črne lame so zbežale v svetlo, zvez-dnato noč, kakor bi jih podila sa-ma smrt.

(Špansko Fausto Burgos.)

IZ DOMOVINE

—Živ zgorel. Nedavno noč je pogorela do tal Boštjanova viničarija v Kacenuku pri Pri-hovi, kjer je bivala kot viničar-ka Zadnikova s hčerjo. Nesre-ča je hotela, da je prišel usod-no noč mladenič Jože Sternad, ki je imel že dalje časa ljubavno razmerje s hčerko, vasovat hčerki in je v hiši zaspal. Ko je nastal ogenj, sta ga mati in hč-klicali. Ko se je zbudil, sta te-kli reševat prašiče. Tačas pa je fant vstal, a v zmedenosti je zašel v hram in tam zgorel. Na-šli so zjutraj le nekaj ožganih kosti.

—Transmisija je ubila mla-dega delavca. V tvornici ce-mentnih izdelkov na Celovski cesti v Ljubljani je bil usluž-ben 16 letni Fr. Kavčnik iz Ple-šivice pri Brezovici. Mladi de-lavec je stregel transmissijske-mu stroju. Te dni dopoldne pa je delavce na dvorišču tvornice nenadno presenetil obupen krik, ki je prišel iz delavnice v pritličju. Hiteli so v delavni-co gledat, kaj se je zgodilo in na pragu se jim je nudil stra-šen prizor. Mladega Kavčnika je zgrabil transmissijski trak ga povlekel k sebi, ga mlel in pritiskal k tlom. Seveda so ta-koj ustavili stroj ter priskočili ponesrečenca na pomoč. Ne-zavestnega Kavčnika so tako-odpeljali v splošno bolnišnico. Toda že pri prihodu na dvori-šče bolnišnice je ponesrečenec izdihnil. Žalostna usoda mla-dega delavca je zbudila globok-sočutje pri tovariših.

—Izvoz zgodnega krompirja ni dovoljen. Prizad sporoča svoji okrožnici od 18. junija vsem izvoznikom, da po sklep izvoznega odbora pri Narodni banki ni dovoljen izvoz zgod-nega krompirja iz naše države in sicer glede na potrebe v naši državi.

—Petdeset let je minulo, od-kar je naredil pokojni Fran Repovš, gostilničar in kovač n Primostku pri Metliki, takra-nemu župniku g. Rometu Podzemlju in posestniku Pe-dircu v Drašičah plug za okop-jevanje krompirja in koruz-Ljudje so se tega novega or-dja hitro oprijeli in danes im-že skoraj vsak kmet plug za okopavanje in osipavanje.

—V Prešernovi ulici v Celj-je pred trgovino Wog pod-voznik Oblak 79 letnega Levi-nika Franca in mu zlomil le-ključnico.

—V pamečah pri Jurkloštu je 36 letni Veber Franc zavo-ž s kolesom v voznika in pri te-padel ter se poškodoval po gl-ovi.

—Skolesa je padla 19 let- delavka Guzej Marija iz Čre-

Zelo lepa prilika!

Ker nočem zapreti svoj zemljiski urad v Clevelandu, nudim v prodajo zadnji dve hiši. Ena se nahaja na Pasnow Ave., blizu 185. ceste in je za 1 družino. Ima parlor, sončno sobo, jedilnico, zajtrkovalno sobo, kuhinjo, spalnico, toilet, povsod trd les, kamin; v 2. nadstropju 2 spalnici, kopališče, mnogo shramb za obleko; pod hišo velika klet, shramba za sadje in premog in pralnica. Ta hiša bo prazna 1. septembra.

Druga hiša je na Monterey Ave., ima 7 sob, spalnico in kopalnico v 1. nadstropju, 3 spalnice in kopalnico v 2. nadstropju; kamin, zajtrkovalno sobo in kuhinjo; trd les spodaj in zgoraj.

Zelo ugoden kup, kdor more dati \$1,500 gotovine takoj za eno ali drugo teh hiš. Pišite na Chas. A. Gardner, 111—2nd St. N. W., Barborton, O. (206)

Išče se ženska

Ženska dobi stalno delo, bodisi Slovenka ali Hrvatica, pri slovenski družini brez otrok. Lahko ostane čez noč. Splošna gospodinjska dela. Za več pojasnila se obrnite na 434 E. 157th St. (205)

Avto naprodaj

Proda se 1935 avto Dodge izdelka; jako zmerna cena; vse garantirano. Skoro nova 4 kolesa, ki so vozila samo en mesec dni. Vprašajte pri Joseph Nose, 1249 E. 55th St. (205)

Farma naprodaj

Naprodaj je farma 36 akrov; hiša ima 6 sob, elektriko, kopališče znotraj. Dva in pol akra je grozdja, dva vrta. Nahaja se 12 milj od mesta. Za naslov vprašajte v uradu tega lista. (205)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša, ki ima 6 sob, se nahaja v bližini cerkve in šole; jako nizka cena; slovenska okolica. Vprašajte na 20421 Arbor Ave. (206)

Preša naprodaj

Čisto nova preša se proda, za ¾-tone, na elektriko, zraven je motor in vse potrebno, kar spada zraven. Vprašajte pri Jerry Knausu, 1052 E. 62nd St. (204)

Izredna prilika!

V fari sv. Kristine je naprodaj lepa hiša za eno družino, 6 sob, garaža za dva avtomobila. Cena je samo \$4,750. Odprta nedeljo za ogled. Naslov: 2210 Fuller Ave. Mimo hiše vozi avto-bus. Lahko pokličite KENmore 0818. (x)

Stanovanje se odda

Obstoječe iz 3 sob, kopališče. Za naslov se izve v uradu tega lista. (aug. 27, 29 31)

Lepa prilika

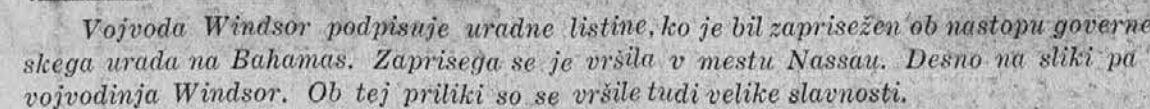
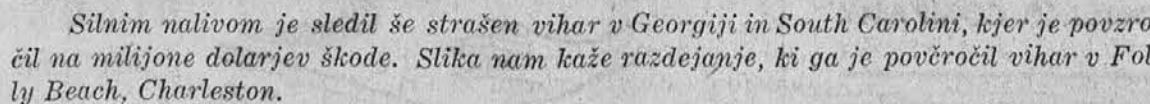
Naprodaj je dobro situiran grocerija in mesnica na vzhodni strani mesta. Proda se radi bode lezni. Nahaja se v slovenski naselbinii. Kdor se zanima za to, naj pusti svoj naslov v uradu tega lista. (aug. 27, 29, 31)

Varujte hiše pred mrazom

Sedaj je čas, da obijete okna in vrata z varnostnimi strips. Prihranite s tem na premoгу in plinu. Naše delo je garantirano. Pokličite nas za proračun Knight-Singer Weatherstrip Co. 19387 Dorothy Ave., tel. BC 2222. (Priporočano po John Prišel, 15908 Parkgrove Ave.) (Aug. 27, 29, 31 Sept. 3)

OHIO CONCORD VINO
59¢ gal.
davek plačan
V VAŠI POSODI

TED MANDEL'S WINERY
821 E. 222nd St. KE 3

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

VENEC

Še istega popoldneva je prišel Ulv, Erlendov oproda, k rešetki v govorilnici. Rekel je, da je hlapec Aasmunda Brojgulfsona in da prihaja v imenu svojega gospoda s prošnjo, naj pride njegova nečakinja za kratek čas v mesto, ker Aasmund ne utegne v Nonneseter. Kristina se je bala, da se bo stvar slabo končala — ko pa jo je sestra Potencija vprašala, če sliši pozna, je pritrdila. In tako je odšla z Ulvom v hišo Brynhilde Fluga.

Erlend jo je pričakoval na izbi — bil je ves preplašen in nemiren, in Kristina je takoj spoznala, da ga skrbi tisto, česar se je menda najbolj bal.

Vselej jo je zbadalo, da se tako neznansko boji, da ne bi dobila otroka — zdaj, ko vendar ne moreta več živeti drug brez drugega. Razburjena, kot je tistega večera bila, mu je to tudi povedala — in sicer precej ostro. Erlenda je zalila temna rdečica in položil ji je glavo na ramo:

"Prav imaš," ji je rekel. "Poskusiti bom moral, da se te ne dotaknem, Kristina — ne smem se tako igrati s tvojo srečo. Ako hočeš..."

Vrgla mu je roko okrog vratu in se zasmejala, on pa jo je krepko objel čez pas, jo siloma posadil na klop, sam pa sedel na drugo stran mize. Ko mu je podala roko preko nje, jo je burno poljubil na dlan.

"Več sem izkusil kot ti," ji je živo rekel. "Vedi, kako zelo mi je na tem, da se zares čisto poročiva."

"Toda bi me ne bil smel imeti," je rekla Kristina.

Erlend si je zakril obraz z dlanmi.

"Dal Bog, da bi ti ne bil nikdar prizadejal te krivice," je dejal.

"Tega si ne želiva ne ti ne jaz," je rekla Kristina in se obježno zasmejala. "In samo da se spravim z rodbino in z Bogom, pa se ne bom prav nič žalostila, ako bom morala iti zamož v avbi. In pogosto se mi zdi, da bom mogla tudi brez miru živeti, samo da bom smela biti pri tebi..."

"Morala bi spet prinesiti čast na moj dvor," je rekel Erlend, "ne pa da bi te jaz potegnil za seboj v svojo sramoto."

Kristina je stresla z glavo. Nato je rekla:

"Torej te bo pač razveselilo, ako ti povem, da sem govorila s Simonom Andressonom — rekel je, da me ne bo vezal na dogovore, ki so se sklepali, preden sem spoznala tebe."

Erlend se je viharno razveselil in Kristina mu je morala povedati vse od konca do kraja. Zamočala pa je sramotilne besede, ki jih je bil Simon izrekel o Erlendu, pač pa je omenila, da pred Lavransom ne mara vzeti krivde nase.

"Razumljivo," je kratko rekel Erlend. "Tvoj oče in Simon menda močno cenita drug drugega. Seveda, jaz bom Lavransu menda manj po srcu."

Kristina so te besede razodela, da se Erlend vendar zaveda, kako naporen konec pota ju še čaka, preden bosta na cilju; bila mu je za to hvaležna. Vendar tega ni več omenjal, bil je ves vesel ter ji pravil, kako se je bal, češ, nikdar ne bo dobila toliko poguma, da se pogovori s Simonom."

"Kakor vidim, ga imaš na svoj način rada," je dejal.

"Mar ti je po vsem tistem, kar se je dogodilo med nama, kaj napoti," ga je vprašala Kristina, "ako priznam, da je

Simon pošten in vrl fant?"

"Da nisi nikoli srečala mene," je rekel Erlend, "oi bila srečno živela z njim, Kristina. Čemu se smeješ?"

"O, spomnila sem se, kaj mi je nekoč rekla gospa Aashild," je odgovorila Kristina. "Toda sem bila še otrok — bil pa je govor o tem, da so dobrih dni deležni pametni ljudje, najbolj pa tisti, ki se držejo biti nespametni."

"Bog povrni teti Aashild, da te je tako učila," je rekel Erlend ter jo vzel v naročje. "Čudno je, Kristina, nikdar nisem opazil, da bi bila boječa."

"Nikdar nisi opazil?" ga je vprašala iz oči v oči.

Posadil jo je na končnico pri postelji ter ji sezul čevlje, nato pa jo je znova odpeljal k mizi.

"O, ne, Kristina — veseli časi se nama obetajo. Gotovo bi ne bil tako ravnal nasproti tebi, kot sem," je rekel, gladeč jo po laseh, "ako bi se mi vselej, kadarkoli sem te videl, ne zazdelo neverjetno, da bi mi tvoji starši hoteli dati zamož tako nežno in krasno dekle. — Sem kaj sedi in trči z mano," jo je prosil.

V naslednjem trenutku je nekdo potrkal na vrata — slišati je bilo, kot bi nekdo udaril

obnje z mečevim ročajem.

"Odprite, Erlend Nikolausson, ako ste notri!"

"Simon Darre je," je tiho rekla Kristina.

"Odprite, človek, pri hudiču — ako vas je kaj moža!" je zakričal Simon in spet udaril po vratih.

Erlend je stopil k postelji in snel meč s kljuka. Ozrl se je v zadregi po sobi: "Tu se nikjer ne moreš skriti — razen v postelji..."

"Saj bi nič ne pomagalo, ako bi to tudi storila," je rekla Kristina. Vstala je bila izza mize ter govorila zelo mirno, vendar je Erlend videl, kako trepete. "Kar odpri," je rekla s istim glasom. Simon je spet začel razbijati po vratih.

Erlend je stopil k durim in odprl zapih. Vstopil je Simon z golim mečem v roki, toda sunil ga je nemudoma nazaj v nožnico.

Vsi trije so nekaj časa stali brez besede, Kristina je trepetala, toda kljub temu je v tem prvem trenutku občutila čudno sladko napetost — globoko v njej se je nekaj prebudilo in zaslutilo boj med obema možkoma. Globoko se je oddahnila: napočil je konec nemega pričakovanja, hrepenenja in bojazni neskončnih mesecev. Bledega obraza in plamtečih oči se je ozirala zdaj v tega zdaj v onega — tedaj pa se je njena napetost zrušila v nedopovedno pretresljivem obupu. V očeh Simona Darreja je telo več hladnega prezira kot srda ali ljubosumja in opazila je, da Erlend za svojim ključovalnim obrazom kar gori od sramu. Začelo se ji je svitati, kako bi ga drugi morda obsojali, da jo je zvalil k sebi na tak kraj, in

spoznala je, da je bilo to kakor udarec v obraz, ki ga je bil primoran sprejeti. Čutila je, da kar gori od želje, da bi potegnil meč in planil nad Simona. "Čemu si prišel, Simon?" je presunljivo in prestrašeno zavpila.

Oba moža sta se okrenila k njej.

"Da te vzamem s seboj domov," je rekel Simon. "Tu ne moreš ostati..."

"Nimate več pravice zapovedovati Kristini Lavransovi," je strastno rekel Erlend, "ona je zdaj moja."

"Res da je," je urno rekel Simon, "in v krasno poročno hišo si jo spravil..." Prenehal je nekoliko in težko dihal; obvladal je glas ter mirno rekel: "Stvar pa je taka, da sem še zmerom njen zaročenec, dokler ne pride ponjo njen oče. Dotlej pa kanim braniti s kopjem in mečem njeno čast, kar se je še da otepi — pred ljudmi..."

"Tega ti ni treba, bom z samim — Vnovič je pod Simonovim pogledom zardel kot kri. "Meniš li, da mi bo smel preti takle deček, kakršen si ti?" je vzrotil in položil roko na ročaj meča.

Simon je prekrizal roke na hrbtu.

"Nisem tak plašljivec, da bi

se bal, da bi v tvojih očeh veljal za strahopetca," je rekel kot prej. "Se bom že udaril s tabo, Erlend Nikolausson, pri vseh hudičih, le zanesi se na to, ako v doglednem času ne zasnubiš Kristine pri njenem očetu."

"Tega ne storim na tvoje povelje, Simon Andresson," je srdito odgovoril Erlend. Lice mu je zopet oblila rdečica.

"Ne, a stori to, da popraviš, kar si zagrešil nasproti tako mladi ženski," je z nezmotljivim mirom odgovoril Simon, "potem bo tem bolje za Kristino."

Kristina je glasno zakričala, ker jo je pekla Erlendova muka. Zacepetala je po podu:

"Pojdi, Simon, pojdi — čemu se mešaš v najine reči."

"To sem pravkar povedal," je odgovoril Simon. "Vse dotlej bosta morala potrpeti z mano, dokler naju tvoj oče ne razveže."

Kristina se je skrušila.

"Pojdi vendar, pridem precej za teboj — Jezus, zakaj me tako mučiš, Simon? Saj se vendar tebi samemu ne zdim vredna, da bi se brigal za moje zadeve."

"Saj tega tudi ne delam zavaljo tebe," je odgovoril Simon. "Erlend — ali ji ne bi rekli, naj gre z menoj?"

V Erlendovem obrazu je zalopotalo. Dotaknil se je njene rame:

"Le pojdi, Kristina. S Simonom Darrejem se bova drugič pomenila..."

Kristina je pokorno vstala. Ogrnila je plašč. Njeni čevlji so stali pri postelji — domislila se je tega, vendar si jih vpricho Simona ni upala obuti.

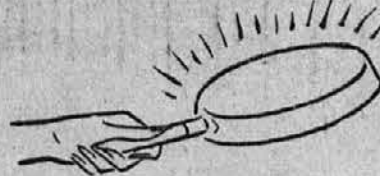
Zunaj je bila megla zopet legla na zemljo. Kristina je urno stopala s sklonjeno glavo in s krčevito v plašč zamotanimi rokami. Grlo ji je bilo kakor zadržano od zadržanega joka — divje si je želela, da bi mogla zbežati kam v samoto in ihteti, ihteti. Toda najhujše jo je pač še čakalo. Nocoj je okusila nekaj novega, pod čemer se zdaj zvija, je občutila ponižanje moža, kateremu se je predala.

Ko je hitela po ulicah, cestah in trgih, kjer so se hiše umikale in nista mogla videti ničesar razen megle, ji je Simon stopal tesno ob boku; ko se je nad nečim spotaknila, jo je prijel za roko, da ni padla.

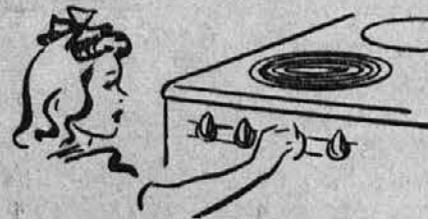
"Nikar tako ne teci," ji je rekel. "Ozirajo se za nama. — Kako se treses!" je nežneje pristavil. Kristina je molčala in stopala dalje.

Cook the Modern American Way!

Moderni ameriški način kuhe je na električni peči! In ženske iz Greater Clevelanda se obručajo v tisočih vsako leto k električni kuhi.

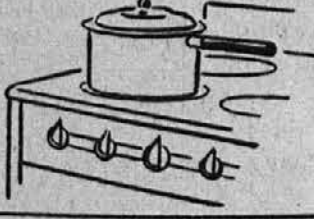
ČISTO... električna peč je edina peč, ki kuha s ČISTO VROČINO. Lonci in ponve ostanejo svetle kot nove:

VARNO... tako varno, da celo z malimi otroci v hiši, boste popolnoma brez skrbi.

HLADNO... električna peč je težko inzulirana. Ona kuha jedila, ne kuharico.

HITRO... kuha živila tako hitro, kot se mora pravilno kuhati. Kuha tudi avtomatično ter napravi perfektno delo brez pažnje.

POCENI... električne cene so nižje kot kdaj in več kot porabite elektrike, manj vas stane edinica — dobite več koristi iz cenene elektrike, če kuhate na moderen, električen način.

Oglejte si električne peči v prodajalnah sedaj. Začnite kuhati sedaj na moderen, čas hraneči, delo hraneči, denar hraneči način. Pomnite "električna peč se sama izplača!"

The Electrical League

"Prav lahko je nesti domov"

Čista, slastna, krepilna — Coca-Cola je okrepilo, ki ga imate radi doma. Vsak ljubi njeno čisto slast in osvežujoče posledice zatem. Vaš trgovec ima pripraven karton z šestimi steklenicami. Vedno imejte enega ledeno-mrzlega v vaši ledenici doma, za okrepilo vaši družini.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
Prospect 0333

MILJAŽA * NIČ RAZBIJANJA * POGON * MOC

VENOMER IZBOLJŠAN!

...o Ohio's naprednem gasolinu!

V njih naporu, da vam dajo največ miljaže, nagel pogon, moči in brez razbijanja, so naši preiskovalci izboljšali delovanje SOHIO X-70 23 krat od 1935... šestkrat samo v zadnjem letu! Za najboljšo gazolinsko vrednost, ki jo dobite za svoj denar, se obrnite vedno na SOHIO X-70.

STANDARD OIL COMPANY (OHIO)
Ste poskusili novejši čas?

GET THE NUMBER

to je prvo pri barah, ker je najboljše v stekle

Hiram Walker
#93
STRAIGHT RYE WHISKEY
86 proof
82¢ PINT
\$1.50 KVORT
Code No. 2032-C
Hiram Walker & Sons
Peoria, Illinois

SLOVENSKI DELAVSKI DOM
WATERLOO RD.
priporoča
KEGLJIŠČA
(odprta za publiko do 2. septembra)
BALINCARKE PROSTOR
ribja pečenka vsak petek
vsako soboto godba

FR. MIHČIČ
7114 St. Clair Ave.
Vsak petek serviramo ribjo pečenko
ENdicott 9359
6% pivo, vino, žganje in druge
zek. Se priporočamo za vsako priložnost

Odprto do 2:30 zjutraj
BARVANJE
zunaj in znotraj vam napravi
in najcenejše izvedbo
MIKE ZERNI
14705 Thames Ave.
Glenville 3146

East 61st St. Gar
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEenderson 9291
Se priporoča za popravila
vanje vašega avtomobila. Delo
in dobro.

Kraška kamnosečnica
15425 Waterloo Rd.
KENmore 2237-M
EDINA SLOVENSKA
NICA NAGROBNIK SPOMENIKI